

SENSURVEILEDNING

Emnekode og navn: PSY1011 og PSYPRO4111	Semester / År / Eksamenstype: Høst 2019/ Skriftlig eksamen, 4 timer
<p style="text-align: center;">Oppgave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formuler en problemstilling og en hypotese hvor det passer å benytte en uavhengig t-test. Gjør kort rede for målenivået på variablene som benyttes i analysen og hva testen undersøker. 2. Hva vil det si å operasjonalisere variabler? Hvordan kan man vurdere om et mål på depresjon er operasjonalisert på en god måte? 3. Du har sett på sammenhengen mellom fysisk aktivitet og positive følelser og funnet at $r(980) = .13, p < .001$. Gjør rede for testen som er benyttet her og hva resultatet betyr. 4. Gjør rede for likheter og forskjeller mellom Grounded Theory (GT) GT og fortolkende fenomenologisk analyse (IPA). 5. Hva er deskriptiv statistikk? 6. Etikk er viktig både i kvalitativ og kvantitativ forskning. Gjør rede for forskjeller og likheter når det kommer til etikk i kvalitativ og kvantitativ forskning innenfor psykologi?	
<p style="text-align: center;">Relevant pensumlitteratur:</p> <p style="text-align: center;">PSY1011 PSYKOLOGIENS METODOLOGI (7,5 STUDIEPOENG HØST) Psykologisk forskningsmetode; en innføring i kvalitative og kvantitative tilnærminger av Darren Langdrige (2006) http://www.adlibris.com/no/product.aspx?isbn=8251920485</p> <p style="text-align: center;">Utvalgte artikler:</p>	

Helseforskningsloven (ca. 4 sider): <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-20-44>
Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi. (30 sider)
[https://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-somPDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20\(2006\).pdf](https://www.etikkom.no/Documents/Publikasjoner-somPDF/Forskningsetiske%20retningslinjer%20for%20samfunnsvitenskap,%20humaniora,%20juss%20og%20teologi%20(2006).pdf)
Reid, K., Flowers, P, Larkin, M (2005). Exploring lived Experience. *The Psychologist*, 18, 20-23

Eksamenskrav:

Minstekrav for å bestå eksamen:

Alle oppgavene skal besvares. Om en oppgave er ubesvart, innebærer ikke dette at hele besvarelsen vurderes til F, kun den deloppgaven som ikke er besvart. Hver oppgave teller like mye, men det er ikke forventet at kandidaten skal skrive like mye på alle oppgavene. Totalinntrykket av kandidatens kunnskap og forståelse vil være avgjørende for endelig karakter.

Sensorveiledning oppgave 1: her er det naturlig at studenten forteller kort hva en t-test er; en parametriske test som undersøker forskjeller i gjennomsnitt. t-verdien sier noe om hvor stor forskjell det er mellom to gjennomsnitt når man tar hensyn til hvor forskjellige gruppene er innad og hvor store gruppene er (antall deltakere). En problemstilling kan være enten Er det sammenheng mellom kjønn og depresjon? Eller Er det kjønnsforskjeller i angst?. Hypotesen skal spesifisere problemstillingen, og si noe om det vil være forskjeller i gjennomsnitt i de to gruppene. For å benytte en t-test, kreves en kategorisk variabel med to verdier (typisk kjønn hvor verdiene er mann/kvinne) og en kontinuerlig variabel, intervall eller ratio, som det kan regnes gjennomsnitt på.

2. Hva vil det si å operasjonalisere variabler? Hvordan kan man vurdere om et mål på depresjon er operasjonalisert på en god måte?

Å gjøre psykologiske begrep målbare, -gjennom spørreskjema, ja/nei avkrysning, testing (fysiologiske mål/blodprøver), gjennom mange

spørsmål/utsagn som til sammen utgjør en skala/index (vanligst med psykologiske begrep). Man bruker validitet og reliabilitet som vurderingskriterier for operasjonaliseringen. Validitet: måler man det man ønsker å måle? (begrepsvaliditet), innholdsvaliditet er nært knyttet til begrepsvaliditet, -handler spørsmålene om depresjon? Eller angst? Er det samsvar mellom dette målet på depresjon og et annet mål på depresjon? Kriterievaliditet: skårene på målet henger sammen med relevante utfall, på nåværende tidspunkt (samtidig) og i fremtiden (prediktiv validitet). Reliabilitet; pålitelig, konsistent, Indre konsistens (split-half, C- alfa, test-retest)

3. Du har sett på sammenhengen mellom fysisk aktivitet og positive følelser og funnet at $r(980) = .13, p < .001$. Gjør rede for testen som er benyttet her og hva resultatet betyr.

Her er det benyttet korrelasjon (Pearsons produkt-moment korrelasjon er den som er pensum i faget). r beskriver sammenhengen mellom to kontinuerlig variabler, der verdien 0 viser til ingen sammenheng, 1.0 er perfekt positiv korrelasjon (når den ene øker, øker også den andre), og -1.0 er perfekt negativ, der økning i den ene variabelen er assosiert med reduksjon i den andre. Korrelasjon er både deskriptiv og slutningsstatistikk. r brukes til å beskrive sammenhengen mellom variablene. Her er r på .13, noe som tilsier en svak positiv sammenheng mellom fysisk aktivitet og positive følelser: De som er mer fysisk aktive har også høyere grad av positive følelser. Denne sammenhengen er signifikant, og siden p er lavere enn .01, kan vi forkaste nullhypotesen om ingen sammenheng mellom variablene; og si at resultatet er statistisk signifikant, noe som viser til at det er mindre enn 5 prosent sjans for å få de resultatene vi har fått bare ved tilfeldighet, gitt at nullhypotesen om ingen sammenheng/forskjell er sann.. Fint om studentene nevner at selv om et

resultat er statistisk signifikant, så er sammenhengen relativt svak. Store utvalg, slik det er her, gjør det lettere å få signifikante resultater.

Korrelasjon behandler variablene likeverdig, og man kan på bakgrunn av informasjonen gitt i oppgaveteksten ikke si noe om kausalitet (vet ikke om det er fysisk aktivitet som fører til flere positive følelser)

4. Gjør rede for likheter og forskjeller mellom Grounded Theory (GT) og fortolkende fenomenologisk analyse (IPA).

IPA fortolkende fenomenologisk analyse. 1996: artikkel av Jonathan Smith, som er grunnleggeren markerer starten på IPA. Egen retning utviklet for psykologien.

Legger mer vekt på fortolkninger en tradisjonell fenomenologi. Benytter seg av semi-strukturerte intervju. Mer enn bare beskrivelse, -dobbel hermeneutikk, forskeren tolker deltakernes fortolkninger. Deltakerne er eksperter på egne opplevelser. Metoden er idiografisk, analyserer et og et intervju, den er induktiv, og er forenelig med etablert teori i større grad enn de andre retninger.

Analyseprosessen er i 6 steg. Den fenomenologiske holdningen er sentral: Ydmykhet og refleksjon. Er blitt kritisert for å ikke være «fenomenologisk nok» (Ren fenomenologi (Giorgi) er med tro mot Husserl og for å ha et naivt syn på språk.

Grounded Theory (GT). Sosiologisk, (Glaser & Strauss, mer makroorientert enn IPA. Mer preget av indre uenigheter og diskusjoner. Har integrert datainnsamling og analyse (starter med analysene med en gang man har samlet litt data). Bruker memo og konstant komparativ metode. GT bruker i større grad flere ulike typer data, IPA semistrukturerte intervju. GT har som mål å generere teori, det har ikke IPA. Innenfor GT er det uenigheter og diskusjoner.

Mange likheter, siden begge er kvalitative analyseretninger, Både GT og IPA inkluderer koding av data, de er kvalitative analyseretninger, induktiv (fra bunnen av, ikke testing av hypoteser og variabler).

Begge er blitt kritisert for å ha et naivt syn på språk og både GT og IPA har fokus på forståelse og deltakernes opplevelser.

5. Hva er deskriptiv statistikk?.

Sensorveiledning: Deskriptiv statistikk benyttes for å beskrive datamaterialet vårt- Ulike mål på sentraltendens (gjennomsnitt, median, modus(typetall) og spredning (rekkevidde (range), standardavvik). Relevant å komme inn på hvordan de ulike målene på sentraltendens passer til de ulike målenivåene. Viktigst er at studentene får frem at deskriptiv statistikk får fram hva som er typisk for datasettet; oppsummerer essensen.

6. Etikk er viktig både i kvalitativ og kvantitativ forskning. Gjør rede for forskjeller og likheter når det kommer til etikk i kvalitativ og kvantitativ forskning innenfor psykologi?

Sensorveiledning: Etikk er viktig både for kvantitativ og kvalitativ forskning, men i kvalitativ forskning er det vanskeligere å beskytte anonymiteten, det er et nærmere forhold mellom deltaker og forsker. Spesielt utfordrende er det i livshistorieforskning(livsløpsforskning) hvor man ofte følger en person over lengre tid. Om man forsker på helseopplysninger, er det viktig at prosjektet er godkjent av REK. Alle prosjekt må også varsles til NSD, men det har vært mest fokus på REK. Det er viktig at informantene samtykker til forskningen, og at de er informert om muligheten til å trekke samtykket (Fritt og informert samtykke må nevnes). Sitater er viktig for å overbevise leseren/argumentere, og i sitatene er det fare for at informantene blir gjenkjent. I kvantitativ forskning er deltakerne ofte bare en del av statistikken, og dette bidrar til anonymitet. Både i kvant og kval er det viktig å forholde seg til etiske retningslinjer og norsk lov. Forskning på barn og andre med begrenset samtykkeevne er utfordrende i både kvant og kval.

Faglærer / oppgavegiver:

Navn: Eva Langvik
Sted / dato: Trondheim, 11.11.19

